



BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TARİH
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu



Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Osmanlı Merkez Teşkilatı Tarihi	TAR305	5	3 + 0	6,0	Zorunlu
Birim Bölüm	Tarih - Lisans (Dersin hocası tarafından derste işlenecek konular ve kaynaklar önceden öğrencilere duyurularak hazırlıklı yapılması istenir; ancak ders bizzat hoca tarafından anlatılır ve sorular sorularak müzakereye açılır.)				
Amaç	Osmanlı geleneksel devlet teşkilatı bağlamında saray, sadrazamlık, şeyhülislamlık ve diğer üst düzey idareciler ve görevlerini anlamak, 19. yüzyılda devletin kurumsallaşma, ihtisaslaşma ve medlisleşme sürecinde yeniden inşasını kavramaktır.				
Ders İçeriği	Dersin içeriğinde öncelikle devletin geleneksel teşkilat yapısının ortaya çıkışı, devlet Anlayışı, hanedanın ortaya çıkışı, Osmanlı veraset sistemi, tahta çıkış, padişah ve şehzadeler, Osmanlı merkez teşkilatı, divân-ı hümâyün ve diğer divanlar, Divan üyeleri, veziriazam, vezirler, kadı askerler, defterdar ve nişancı, Divan bürokrasisi ve divan kalemler, Osmanlı Saray Teşkilatı, Birun, Enderun, Kul sistemi, Harem-i hümayun gibi konular işlenir. Ardından II. Mahmud ve Tanzimat reformları bağlamında eski kurumların tasfiyesi ve kurumların tesis süreci ve kurumlar izah edilir.				
Ders Kaynakları	İlhami Yurdakul, Osmanlı İlimiye Merkez Teşkilatında Reform, İstanbul 2008; İstanbul 2017. , İlhami Yurdakul, İktidarın Ruhu, Osmanlıdan Cumhuriyete Kişizade İmtiyazları (Beşik Uleması, Siyaseten Katl, Müsadere), İstanbul 2022., İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilatı, Ankara 2014., İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nin İlimiye Teşkilatı, Ankara 2014., Ali Akyıldız, Osmanlı Merkez Bürokrasisi, Ankara 2018.				

Hafta	Konu
1	Kaynaklar ve dersin işleme usulü hakkında bilgilendirme yapılacaktır.

Program Çıktıları	
1	Tarihi olayları anlamak için kronolojinin ve salt anlatının yeterli olmayacağını, farklı bilim dallarının sağlayacağı imkânlardan yararlanmak gerektiğinin farkına varmıştır.
2	Alanıyla ilgili yapılmış herhangi bir araştırmanın özgün ve bilimsel yeterlilikte bir çalışma olup olmadığı tayin edebilir.
3	Tarih disiplini ile ilgili konularda uzman ya da bilgisi olmayan dinleyicileri bilgilendirir, onlara elde ettiği bulgularla ilgili düşüncelerini açık bir biçimde yazılı ve sözlü olarak ifade eder.
4	Sosyal bilimlerin sağladığı metodolojik ve kuramsal imkanları kullanarak tetkik, tahlil ve teşhis yapabilme yeteneğine sahiptir.
5	Sahasıyla ilgi çalışmaları yetkin bir şekilde ve inisiyatif kullanarak yapabilir.
6	Araştırmaları esnasında karşılaşılabileceği engelleri nasıl aşacağını bilir ve çözümleri uygular.
7	Çalışmaları sırasında bilimsel ahlaki değerleri bir an olsun unutmadan, bunlara sadık kalır.
8	Tarihçinin sürekli çalışması ve sahasıyla ilgili yayınları takip etmesi gerektiğini bilir. Bunları takip ederken, yeni gelişmelerden ve varılan bilimsel sonuçlardan haberdar olur. Bu sayede bilimsel heyecanını sürekli canlı tutar ve akademik körelmeye maruz kalmaz.
9	Çalışmalarının sonuçlarının sadece meslektaşlarına değil, çeşitli toplumsal kesimlere de ulaşmasını sağlar.
10	Ülkenin kültürel, medeni ve millî varlığının gelişmesi için bu sonuçları azami ölçüde kullanır.
11	Bir sosyal bilimci olduğunun farkında olarak toplumla bağlarını hem mesleki, hem de insani anlamda güçlü tutar.
12	Kaynak dillerini bilir. Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir.
13	Tarih alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.
14	Tarih metodolojisini kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama ve sentez yapma becerilerine sahiptir ve alanıyla ilgili çalışmaları bağımsız veya ortak çalışma olarak yürütebilir.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bu dersi alan öğrenciler Osmanlı Devleti'nin geleneksel kurumlarını, II. Mahmud sonrası bu kurumların yerine kurulan yeni kurumları tanır, geleneksel devlet yapısı ile modern devlet yapısı arasındaki farkları kavramış olur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgi getir/381974>